

Płace nauczycieli w 2019 r.

W porozumieniu z 7 kwietnia br. z Rządem RP, nie ma zgody NSZZ „S” ani na zwiększenie pensum ani na zabranie jakichkolwiek dodatków (a takie nieprawdziwe informacje pojawiały się np. na portalach internetowych), jest podwójna podwyżka od września br. (5 proc. plus 4,6 proc.) oraz zapewnienie zmiany systemu wynagradzania nauczycieli od stycznia 2020 r. (powiązanie go ze średnim wynagrodzeniem w gospodarce narodowej – to nasz postulat systemowy dający ustawową gwarancję podwyżek każdego roku). Nie jest to ta propozycja Rządu RP z 5 kwietnia br. na którą nie zgodziły się wszystkie centrale związkowe, w tym oczywiście NSZZ „S”, a mówiąca o podniesieniu wynagrodzenia do 2023 r. ze stopniowym zwiększeniem pensum.

Aby mówić o wynagrodzeniu nauczycieli, należy zacząć od tzw. kwoty bazowej, ustalonej dla nauczycieli corocznie (albo zamrażanej jak było to w latach 2012-2015) w ustawie budżetowej. Od kwoty bazowej naliczane są tzw. średnie wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu. Dlatego tak ważne jest, aby zagwarantować stały wskaźnik, od którego będą naliczane wynagrodzenia nauczycieli (np. od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, które co roku rośnie, a w ostatnim czasie znacznie), aby nie było potrzeby corocznego ubiegania się o wzrost kwoty bazowej i uzależnienia tego wzrostu od woli rządzących).

Ustawowy zwrot z Karty Nauczyciela tzw. średniego wynagrodzenia nauczycieli jest bardzo mylący. Jest to ustawowo zagwarantowane maksymalne wynagrodzenie na poszczególnych stopniach awansu nauczycieli, które w razie jego nieosiągnięcia w danej jednostce samorządu terytorialnego (licząc średnio na wszystkich np. nauczycieli stażystów) musi być wypłacane w postaci jednorazowych dodatków uzupełniających. Samorządy starają się tej tzw. średniej nie przekraczać. Jeśli przekroczą to dokładają z własnych środków finansowych.

Na tzw. średnie wynagrodzenie składa się:

płaca zasadnicza (np. 62 proc. średniego – maksymalnego wynagrodzenia w przypadku nauczyciela dyplomowanego),

i kilkanaście dodatków, m.in.:

1) zapisane w ustawach i niektóre rosnące wraz ze zwiększeniem płacy zasadniczej:

- 13-tka,
- godziny ponadwymiarowe,
- godziny doraźnych zastępstw,
- dodatek za wysługę lat,

- nagrody jubileuszowe,
- nagrody ze specjalnego funduszu nagród,
- odprawy emerytalno-rentowe,

2) dodatki ustalane przez samorzady:

- motywacyjny,
- funkcyjny, w tym za wychowawstwo
- za trudne warunki pracy.

Ważna jest zmiana systemu, aby płaca zasadnicza stanowiła jak największy udział w całości wynagrodzenia nauczycieli. W roku np. 2000 płaca zasadnicza stanowiła 75 proc. tzw. średniego – maksymalnego wynagrodzenia nauczycieli. MEN powinno operować płacami zasadniczymi, bo określanie, że np. średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wynosi powyżej 5 tys. zł. jest wprowadzaniem opinii publicznej w błąd.

Kwota bazowa w latach 2018 i 2019 w złotych:

1.04. 2018 (5%)	1. 01. 2019 (5%)	1.09.2019 (5%)	1.09.2019 (4,6%)
2 900,20	3 045,21 (wzrost o 145,01)	3 197,47 (wzrost o 152,26)	3 344, 55 (wzrost o 147,08)

W sumie wzrost kwoty bazowej w stosunku do roku 2018 powinien wynieść **444,35 zł.**

Od kwoty bazowej naliczane są tzw. średnie – maksymalne wynagrodzenia na poszczególnych stopniach awansu. I tak.

Średnie wynagrodzenie nauczyciela:

- stażysty to 100 proc. kwoty bazowej,
- kontraktowego – 111 proc. kwoty bazowej
- mianowanego – 144 proc. kwoty bazowej
- dyplomowanego – 184 proc. kwoty bazowej

Zatem średnie – maksymalne wynagrodzenia w latach 2018 – 2019 z uwzględnieniem podwyżek, o których mowa w porozumieniu to:

Stopień awansu	1.04.2018	1.01.2019	wzrost	1.09.2019 5 %	wzrost	1.09.2019 4.6%	wzrost	Ogółem wzrost w 2019 r. w stosunku do 2018 r.
stażysta	2 900,20	3 045,21	145,01	3 197,47	152,26	3 344,55	147,08	444,35
kontraktowy	3 219,22	3 380,19	160,97	3 549,19	169,00	3 712,45	163,26	493,23
mianowany	4 176,30	4 385,10	208,80	4 604,36	219,26	4 816,15	211,79	639,85
dyplomowany	5 336,40	5 603,19	266,79	5 883,34	280,15	6 153,97	270,63	817,57

Są pewne różnice pomiędzy moimi wyliczeniami a tymi zawartymi w porozumieniu, mianowicie według mnie kwota bazowa zwiększona o 4,6 proc. od września 2019 r. winna wynieść 3 344,55 zł. , a w porozumieniu jest kwota 3 335 zł. (albo pomyłka w wyliczeniach podczas negocjacji, albo jakieś zaokrąglenie wskaźnika 4,6 proc.).

Wynagrodzenie zasadnicze nauczycieli

Wynagrodzenie zasadnicze jest ustalane w rozporządzeniu płacowym MEN w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi (tak przynajmniej powinno być).

Tak jak pisałem powyżej stanowi ono ok. 62-70 proc. tzw. średniego – maksymalnego wynagrodzenia.

Tabela wynagrodzenia zasadniczego brutto w złotych porównawczo do roku 2018 z propozycjami jego zwiększenia od 1 września 2019 r. zgodnie z porozumieniem z 7 kwietnia br. dla poszczególnych stopni awansu nauczycieli z najwyższym poziomem wykształcenia (mgr z przygotowaniem pedagogicznym):

Stopień awansu	1.04.2018	1.01.2019	wzrost	1.09.2019	wzrost	Ogółem wzrost w 2019 r. w stosunku do 2018 r.
stażysta	2417	2538	121	2780	242	363
kontraktowy	2487	2611	124	2860	249	373
mianowany	2824	2965	141	3248	283	424
dyplomowany	3317	3483	166	3815	332	498

Ile zyska np. nauczyciel dyplomowany na podwyżkach w 2019 r. od stycznia (5 proc.) i od września (9,6 proc.)?

Przykładowe wynagrodzenie brutto nauczyciela dyplomowanego z 20 letnim stażem pracy, z wychowawstwem, bez godzin ponadwymiarowych i dodatku motywacyjnego - od 1 kwietnia 2018 r.

Płaca zasadnicza-3317 zł.

Dodatek za wysługę lat (20 proc. płacy zasadniczej) – 663 zł.

Wychowawstwo – 150 zł.

Razem: 4130 zł. brutto

Wynagrodzenie brutto nauczyciela dyplomowanego z 20 letnim stażem pracy, z wychowawstwem, bez godzin ponadwymiarowych i dodatku motywacyjnego -od 1 września 2019 r.

Płaca zasadnicza – 3815 zł.

Dodatek za wysługę lat (20 proc. płacy zasadniczej) – 763 zł.

Wychowawstwo – 300 zł.

Razem: 4878 zł. brutto

**Ten przykładowy nauczyciel dyplomowany zyskałby w 2019 r. 748 zł. brutto,
(do ręki ok. 500 zł.).**

Opr. Wojciech Jaranowski